วารสาร
เทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด
JOURNAL OF MEDICAL TECHNOLOGY AND PHYSICAL THERAPY

ธาลัสซีเมียและฮีโมโกลบินผิดปกติในนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สิทธิชัย ปัญญาใส[1], กานดา ถาวรนิละ[2], ดวงใจ ดาราแสน[2], ศิริเพ็ญ เพ็งมืด[2], ดารารัตน์ ปีนวงศ์[3]

เพื่อตรวจค้นหาผู้เป็นพาหะธาลัสซีเมียและฮีโมโกลบินผิดปกติตามแนวทางการควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมียในประเทศไทย จึงทำการตรวจหาพาหะธาลัสซีเมียและฮีโมโกลบินผิดปกติในนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 56 ตัวอย่าง ในจำนวนนี้มีภูมิลำเนาในภาคใต้ 39 ราย โดยนับถือศาสนาพุทธ 24 ราย (ร้อยละ 42.9) นับถือศาสนาอิสลาม 15 ราย (ร้อยละ 26.8) และมีภูมิลำเนาในภาคอื่นๆ 17 ราย (ร้อยละ 30.4) ตรวจกรองพาหะธาลัสซีเมียและฮีโมโกลบินอีด้วยชุดน้ำยาสำเร็จรูป KKU-OF และ KKU-DCIP Clear reagent kit ตรวจหาชนิดฮีโมโกลบินและปริมาณฮีโมโกลบินเอสองด้วยวิธี Cellulose acetate electrophoresis และ anion exchange chromatography ตามลำดับ พบว่าให้ผลลบต่อการตรวจกรอง 39 ราย (ร้อยละ 69.6) และมีชนิดฮีโมโกลบินเป็น A_2A 38 ราย (ร้อยละ 97.4) และ CSA_2A 1 ราย (ร้อยละ 2.6, เป็นตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาในภาคใต้และนับถือศาสนาอิสลาม) และให้ผลบวกต่อการตรวจกรอง 17 ราย (ร้อยละ 30.4) และมีชนิดฮีโมโกลบินเป็น EA 11 ราย (ร้อยละ 64.7) โดย 7 รายพบในตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาในภาคใต้ EE 1 ราย (ร้อยละ 5.9, เป็นตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาในภาคอีสาน) และ A_2A 5 ราย (ร้อยละ 29.4) ซึ่งเป็นพาหะบีตาธาลัสซีเมีย 3 ราย (HbA_2 : 5.9-8.0) อีก 2 รายที่เหลืออาจเป็นพาหะอัลฟาธาลัสซีเมีย หรือโรคเลือดจางจากสาเหตุอื่น การศึกษาครั้งนี้พบความชุกของฮีโมโกลบินอีร้อยละ 21.4 พาหะบีตาธาลัสซีเมียร้อยละ 5.4 และฮีโมโกลบินคอนสแตนท์สปริงร้อยละ 1.8 ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคธาลัสซีเมีย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาระดับโมเลกุลและการศึกษาทางประชากรพันธุศาสตร์ต่อไป

คำรหัส: ธาลัสซีเมีย • ฮีโมโกลบินผิดปกติ • ฮีโมโกลบินอี

[1]สำนักวิชาสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
[2]นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ชั้นปีที่ 4 สำนักวิชาสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
[3]ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์